

Kunnskapsdepartementet

Søknad om midler til oppgradering og tilpasning av forsknings- og utdanningsareal

Det vises til brev av 4.des 2019 - Statsbudsjettet 2020 – *Føringar for søknad om midler til oppgradering og tilpasning av forsknings- og utdanningsareal.*

Bakgrunn

UiT Norges arktiske universitet har flere campus og denne søknaden gjelder ett prosjekt i lokaler som forvaltes av Statsbygg (Campus Harstad) og ett prosjekt i lokaler som institusjonen selv forvalter (Tromsø). Siden prosjektene er svært ulike av karakter så beskrives prosjektene adskilt, men i samme søknad etter føringar fra KD. Det nevnes at begge tiltakene og er i tråd med «Drivkraft i nord - Strategi for UiT mot 2022» hvor *UiT skal legge til rette for et godt og kreativt læringsmiljø med fasiliteter som gjør universitetet attraktivt som studiested. Prosjektet i Harstad er en del av vedtatt campusutviklingsplan.* For Campus Tromsø er campusutviklingsplanen fortsatt under utarbeidelse, men det er igangsatt renoveringer av de eldste byggene i Breivika (senest Naturfagbygget). Hovedbygningen til universitetsbiblioteket er det naturlige neste renoveringsobjektet - gitt byggets alder, funksjon og tilstandsgrad. Planene for renovering samsvarer også med UiTs vedtatte handlingsplan for miljøledelse og bærekraft.

Prosjekt Hovedbiblioteket, Universitetsbiblioteket i Tromsø (UB)

Det overordnede målet for dette prosjektet er at UB skal oppgraderes, moderniseres og tilpasses til mer effektive og hensiktsmessige forsknings- og studentfunksjoner. Bygningen og de tekniske anleggene har sterkt behov for renovering. Renoveringen har standardheving, reduksjon av miljøbelastning og arealeffektivisering som mål. Etter hvert som de fysiske boksamlingene ved bibliotekene generelt reduseres, avtar behovet for mange små spredte bibliotek. I dette perspektivet vil det være rasjonelt å bevege seg bort fra fire forskjellige fagbibliotek¹ (slik man i dag har i Tromsø) til ett sentralt og moderne bibliotek i hjertet av Campus Breivika.

Sentralisering av bibliotekfunksjoner – bedre tilrettelegging for studenter og forskningsaktivitet

- Våren 2020 flytter lærerutdanningen fra Mellomveien og til et nytt bygg, *ILP-bygget*, sentralt på Campus i Breivika. Bøkene skal til Hovedbiblioteket.
- Det planlegges også å bygge nytt universitetsmuseum i Tromsø sentrum. Dagens museum inneholder et eget «boktårn» med historiske bøker i tillegg til magasinarealer med sjeldne bokskatter. Boksamlingene skal overføres til Hovedbiblioteket i Breivika.
- I Teorifagbygget, i umiddelbar nærhet til Hovedbiblioteket har *Institutt for psykologi* og *Det juridiske fakultet* et felles fagbibliotek, *PJ-biblioteket*.
- *Fakultet for Naturvitenskap og Teknologi* sammen med *Fakultet for helsefag* et felles bibliotek, *NH-biblioteket*, vurderes flyttet til Hovedbiblioteket.

I 2017 startet UiT med egne ressurser å utvikle sosiale møteplasser, grupperom, oppgradering av AV-teknologi m.m. i Hovedbiblioteket. Bokhandelen, som er byggets underetasje, vil få et redusert og mer kompakt areal. Frigjort areal i underetasjen utvikles til nye og mer sentrale studentarbeidsplasser i et mer fremtidsrettet miljø i Hovedbiblioteket.

Hovedbiblioteket (Universitetsbiblioteket)² - Byggetrinn 2, som denne søknaden omhandler, ble planlagt slik at bygningsvolumet, sammen med Byggetrinn 3 og Statsarkivet, omkranser den sentrale Universitets-plassen. Bygget ble tatt i bruk i 1981 med 600 leseplasser spredt i arealene, auditorium, grupperom og kontorer for administrasjonen i tillegg til bibliotekfunksjonene.

Fra inngangen ved Hansine Hansens vei går det en vestibyle gjennom Byggetrinn 3, fortsetter i hovedbibliotekets underetasje og danner en vandrehall videre gjennom alle seks husene som utgjør Teorifagbygget. Passasjen gjennom biblioteket er en viktig del av adkomsten for store konferanser og arrangementer.

Bygningen har et brutto areal på 9 342 m² og er oppført i tre etasjer samt underetasje.

² Ferdigmelding, Statsbygg 1980 nr. 257

Bygningsmessig tilstand - oppgradering

Følgende bygningsdeler kan nevnes som opplagte renoveringsoppgaver:

- Takfolien
- Alle vinduer i hele bygget er fra 1981 og har i dag svært lav isolasjonsverdi.
- I yttervegger av tegl er det store felt hvor fugene mellom steinene gått i oppløsning.
- Innvendig har deler av gulvflatene har teppefliser fra 1981. Må skiftes.
- Innvendige vegger av tegl som står på betongdekkene Liten elastisitet har resultert i åpninger mellom underkant teglvegger og dekkene. Tilfredsstiller ikke krav til brannmotstand og røyktetthet.

Det finnes i dag flere samlinger av svært høy verdi. For at slike historiske dokumenter skal være tilgjengelige er de oppbevart i et spesialbygde klimaregulert rom. Inneklimaet er imidlertid ikke innenfor kravene og behovet forventes å øke når boksamlinger fra museet overføres. Bokmagasinene som finnes i underetasjen er fuktige og ikke lengre egnet til oppbevaring av dokumenter og bøker. Inneklimaet gir gode betingelser for sølv- og skjeggkre. Spesialrom tilpasset samlingene er derfor en viktig prioritet.

Konklusjon Hovedbiblioteket

Ut fra planene som er beskrevet ovenfor søker UiT om tilskudd pålydende **40 millioner**. Midlene vil være en nødvendig del for å finansiere en fremtidsrettet oppgradering og tilpasning av forsknings- og studieareal. Kostnads- og gjennomføringsplan er vedlagt.

Prosjekt Utvikling av Havnegata 5, Campus Harstad – Torget som «nav»

Campus Harstad har mange kvaliteter og et stort utviklingspotensial som en attraktiv, kompakt og arealeffektiv campus sentralt i byen. Beliggenheten i Havnegata 5 i sentrum legger også særlig godt til rette for utvikling av samspill med andre aktører og aktiviteter. Forsknings- og utdanningsarealene ved UiT Harstad har imidlertid flere svakheter og mangler. Svakheter i planløsningen er bl.a. avdekket i campusplanarbeidet og beskrevet i Campusutviklingsplan UiT Harstad, 2017.

Dette prosjektets målsetting er å styrke attraktiviteten og funksjonaliteten for alle brukere, samt å legge til rette for og bidra til å kutte klimagassutslipp i egen virksomhet. Dette tiltaket baseres også på funn og konklusjoner fra Campusutviklingsplan UiT Harstad, 2017 og Studentenes helse- og trivselsundersøkelse, SHoT 2018. Tiltakene i dette prosjektet er forankret i Statsbygg som huseier ved eiendomssjef, Annik Stigen. UiT og Statsbygg er oppmerksomme på at KORO kobles på for å sikre at forvaltningsforpliktelsene for kunsten i torget ivaretas.

Systematiske arealstudier viste at undervisningsrom, grupperom og andre tilgjengelige arealer for selvstudier har funksjonelle mangler og er organisert og plassert på en måte som verken legger til rette for god distribusjon eller er tilpasset nye undervisningsformer og preferanser.

Utvikle Torget som 'nav' for tilliggende arealer.

UiT Harstad har det aller meste av sin virksomhet i Havnegata 5. Bygget har hovedatkomst både fra Havnegata og fra kaia. Inngangene gir fra hver sin side atkomst rett inn på Torget, et vrangleareal utformet som et atrium med en åpen hovedtrapp som strekker seg over alle byggets tre plan. Tiltaket skal styrke Torget som sentralt 'nav' og støtteareal for tilliggende grupperom og undervisningsrom.

Ombygginger skal styrke tilliggende undervisnings- og grupperom slik at de i antall, størrelse og utforming er bedre tilpasset UiTs behov og slik at brukskvaliteten både for rommene i seg selv og sambruken mellom disse tilliggende funksjonene blir god ansatte, studenter og besøkende. Tiltaket skal:

- øke attraktiviteten
- stimulere til aktivitet og tilstedeværelse
- eksponere aktivitet og liv på campus
- bedre funksjonalitet for undervisning- og studiearealer
- heve kvaliteten på oppholdsareal
- stimulere til utvikling av ny praksis for undervisning og studier

Campusplanen har pekt ut strategier og tiltak innen flere kategorier (temaer). Tiltaket det søkes oppgraderingsmidler svarer ut campusplanens kategori 'Arealeffektivitet' med tilknyttet strategi og tiltak: *UiT i Harstad skal utvikle eksisterende bygningsmasse til mer moderne undervisningsbygg med fokus på fremtidsrettede og fleksible løsninger.*

Tiltaket vil gi et mer kompakt og arealeffektivt campus, noe som også kan være et bidrag til det grønne skiftet i sektoren og legge til rette for ytterligere tiltak for fremtidig utvikling av utnyttelse arealene ved hjelp av enklere distribusjon gjennom korte avstander mellom funksjoner. Gjennom SHoT-undersøkelsene er det synliggjort at ulike former for ensomhet er et problem blant mange studenter. Et tydelig sosialt sentrum på campus med attraktive oppholdsarealer vil også bidra til opplevelse av liv på campus og kunne stimulere til sosialisering, tilhørighet og merbruk, - og å kunne bidra til det sosiale miljøet på campus og lette sosialiseringen for den enkelte.

Nye former for undervisning etterspør rom som åpner for ny bruk og variasjon i bruk, eksempelvis ulike former for studentaktiv undervisning, arbeide i grupper, utstrakt bruk av teknologi og veksling mellom aktiviteter i undervisningsrom og tilliggende arealer.

Konklusjon Utvikling av Havnegata 5, Campus Harstad – Torget som «nav»

Ut fra beskrevet prosjekt med underliggende tiltak søker UiT om tilskudd pålydende **5 millioner**. Midlene vil være en nødvendig del for å finansiere en fremtidsrettet oppgradering og tilpasning av forsknings- og studieareal. Kostnads- og gjennomføringsplan er vedlagt.

Vennlig hilsen

Anne Husebekk
rektor

Jørgen Fosslund
universitetsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Erland Loso